

Carles Luz Alcalde de Gandesa i president del Consell Comarcal de la Terra Alta

'TREBALLEM PER DONAR OPORTUNITATS I QUE ELS POBLES NO PERDIN HABITANTS'

Entrevista

L'alcalde de Gandesa és des del 2016 president de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA), des d'on se sumen esforços per dinamitzar les zones d'interior i evitar-ne el despoblament

ANTON MONNER
GANDESA

Com veu el futur de les comarques i els municipis de l'interior de Catalunya?

El panorama és difícil. Els caps de comarca mantenen la població gràcies als serveis que disposen però petits pobles, que han viscut sempre del sector agrari, perden població, els joves busquen feina fora de la terra i, als pobles, només queden els avis, la majoria d'ells, amb les pensions més baixes corresponents a la seguretat social agrària. Quan la gent gran es mor, moltes explotacions agràries s'abandonen i no es treballen, fins i tot, algunes de qualitat.

I tot plegat què comporta?

Disminueix l'economia local, i els serveis es redueixen; tanquen les botigues, els bancs, entre altres serveis i la gent ha d'anar als caps de comarca per qualsevol compra o gestió. I així també es van reduint serveis com els mèdics, els eclesiàstics i, perillens alguns com els escolars. L'economia baixa i la pobresa s'incrementa. Els pagessos es redueixen i, a poc a poc, els pobles es van empentint, les cases es buiden, moltes d'elles queden deshabitades i s'enderroquen, alguns barris queden deserts.

Exemples concrets?

A la Terra Alta, poblacions com Caseres, aquestes noves eleccions municipals tindrà ja llistes obertes perquè no arribarà als 200 habitants. Amb el mateix cas ens trobem a Prat de Comte i amb el perill que altres poblacions que ara tenen una mica més de 300 habitants d'aquí a uns anys es quedin igual. L'exemple el tenim a la Poble de Massaluça que els darrers deu anys ha baixat més de 100 habitants. I altres més grans també perden població constantment.

Resulta paradoxal que aquests pobles petits estàn cuidats, tenen els carrers arreglats, bona il·luminació i serveis culturals i esportius ben arreglats.

Carles Luz, a Gandesa. FOTO: JOAN REVILLAS

«A Caseres i Prat de Comte a les eleccions hi haurà llistes obertes perquè no arriben als 200 habitants. I això pot passar aviat a més pobles»

«Impulsem accions innovadores en matèria de boscos, natura, emprenedors, productes de quilòmetre zero i canvi climàtic»

Sí, és veritat. La Diputació, la Generalitat i el Consell Comarcal ajudem constantment, amb plans específics, per mantenir i construir noves infraestructures als petits pobles. Tots ells disposen de piscina, de casal municipal i alguns amb camp de futbol i altres serveis. Les carreteres de la Diputació de Tarragona estan cuidades. Els pobles no estan descuidats perquè les ajudes arriben i els alcaldes i ajuntaments fan el possible per resoldre allò que tenen a les seves mans. S'hi celebren actes culturals, bones festes majors, cada poble disposa celebracions específiques sobre l'oli, la mel, l'aiguardent, el vi, i algunes d'històriques o medievals, publicacions de llibres i altres actes culturals de poesia, literatura, balls típics o cant coral.

Però això no ajuda a retenir la població en els petits municipis.

La gent no es queda perquè la feina al camp no resulta productiva. Els joves quan han estudiat a l'Institut de Gandesa, necessari per donar instrucció, marxen a la universitat i la majoria ja no tornen. Sí, és veritat, els pobles els tenim arreglats però la gent emigra.

Quines accions es fan per resoldre aquest greu problema?

Des del Consell Comarcal els Plans Leader han invertit aquests darrers anys gairebé un milió d'euros per campanya, per tal de fomentar la nostra economia des del món agrari, els serveis, la indústria i sobretot el turisme i la restauració. A la Terra Alta tenim una cinquantena de cellers vitícoles i alguns d'oli que donen feina a molta gent i han subjectat als municipis joves emprenedors que exporten els vins i els olis arreu del món. També una bona xarxa de cases rurals i establiments de restauració. S'ha fet bona feina,

encara que insuficient i per això, amb l'afany de resoldre aquests problemes, hem emprès una sèrie de projectes per sortir-nos-en.

En quines línies s'està treballant?

L'any 2016 se'm va nomenar president de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA), entitat que engloba grups d'acció social de les comarques de l'interior del país. Des d'aquell moment, hem engegat una sèrie de projectes que ja han donat profit, com Col·labora X Paisatge, aprofitant les construccions de pedra seca i el desenvolupament a través del paisatge i la col·laboració ciutadana; el Leader Natura, sobre el desenvolupament sostenible en espais naturals; Enfoc, que tracta l'energia, la forest i el canvi climàtic, o el Gustum, per fomentar els productes de la terra. També l'Start-Up rural per acompanyar i assessorar els emprenedors i consolidar els projectes finançats; l'Odisseu, que és el projecte pel retorn de joves al món rural; el Fer.Cat, amb l'objecte de formar als alumnes per emprendre iniciatives des de l'escola rural; i el Convocat Rural, que és la xarxa d'espais i ecosistemes de coworking en entorns rurals.

Quina repercussió ha tingut fins ara?

Els Plans Leader ja fa anys que funcionen. Ara ja empenem accions innovadores a boscos, natura, emprenedors, productes de quilòmetre zero, canvi climàtic... Costa, sense cap dubte, però anem iniciant i posant en marxa projectes que donaran un ement resultat en el futur.

Es col·labora amb altres comunitats d'Espanya?

Sí, ara mateix tenim projectes en comú amb Extremadura, així com d'altres a escala internacional també de regions en despoblament.

Així, doncs, podem tenir esperances de futur?

Sí, el tema és complicat però va pel bon camí. Van sorgint iniciatives i ens en sortirem!